

Toimintakertomus 2004

**KOULUTUKSEN
TUTKIMUSLAITOS**
JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

SISÄLTÖ

- 3 Toiminnan rahoitus
- 4 Toimintalukuja
- 5 Johtaja ja johtokunta
- 6 Tutkimusryhmät
- 7 Järjestettyjä seminaareja
- 10 Tutkimuslaitoksen uusia julkaisuja

Kannen kuvat:

Jyväskylän ammattikorkeakoulu, Jyväskylän normaalikoulu, Kuokkalan koulu (Jyväskylä)

Sisältö:

Kirsi Häkämies, Seija Mannila, Marjatta Paju, Ulla Raiskila, Jouni Sojakka.

Taitto ja kuvat:

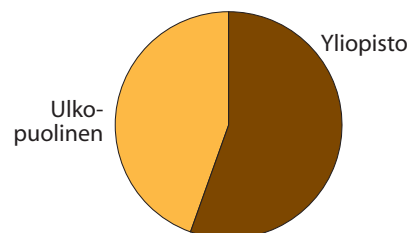
Martti Minkkinen

TOIMINNAN RAHOITUS 2004

KOKONAISBUDJETTI 4,6 MILJ. EUROA

Yliopiston budjetti	2 572 500 €
Ulkopuolinen rahoitus	1 875 000 €
Maksullinen palvelutoiminta	191 100 €

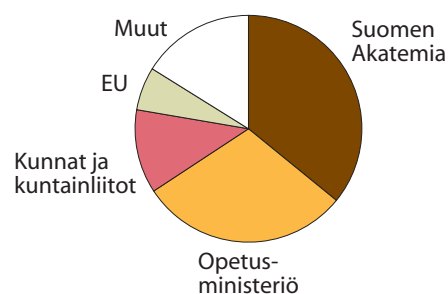
RAHOITUSLÄHTEET

Ulkopuolinen rahoitus:

Suomen Akatemia	672 800 €
Opetusministeriö	560 000 €
Kunnat ja kuntainliitot	224 000 €
EU	115 800 €
Muut	302 500 €

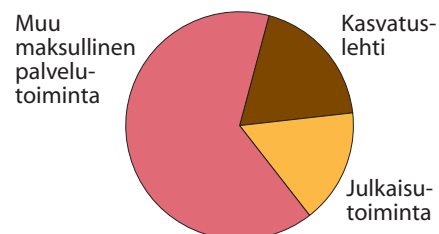
ULKOPUOLINEN RAHOITUS

Maksullisen palvelutoiminnan tulot:

Kasvatus-lehti	46 000 €
Julkaisu-toiminta	53 900 €
Muu	183 200 €

MAKSULLINEN PALVELUTOIMINTA

TOIMINTALUKUJA

	2004	2003
1. Julkaistut kirjat ja julkaisut, omat	15	12
2. Julkaistut kirjat ja julkaisut muualla	10	6
3. Julkaistut artikkelit		
• kansainväliset tieteelliset artikkelit	41	38
• kotimaiset tieteelliset artikkelit	63	39
• muut artikkelit	22	6
4. Pidetyt esitelmät		
• kansainvälisissä tieteellisissä kokouksissa	82	70
• kotimaisissa tilaisuuksissa	96	51
5. Jäsenyydet työryhmissä, toimikunnissa	44	29
6. Osallistuminen kansainvälisiin kokouksiin ja konferensseihin	85	38
7. Asiantuntijatehtävät	140	92

JOHTAJA JA JOHTOKUNTA

JOHTAJA

Professori **Jouni Välijärvi**

JOHTOKUNTA 1.8.2002 – 31.7.2005

- PUHEENJOHTAJA

Professori **Leena Alanen**, Jyväskylän yliopisto

- JÄSENET (varajäsenet)

Suunnittelujohtaja **Petri Pohjonen**, Opetushallitus
(Opetusneuvos Juhani Pirttiniemi, Opetushallitus)

Kehittämispäällikkö **Hannele Salminen**, Opetusministeriö
(Ylitarkastaja Mika Tammilehto, Opetusministeriö)

Professori **Pauli Kaikkonen**, Jyväskylän yliopisto
(Lehtori Aimo Naukkarinen, Jyväskylän yliopisto)

Professori **Heikki Lyytinen**, Jyväskylän yliopisto
(Professori Pekka Koskela, Jyväskylän yliopisto)

Rehtori **Jorma Lempinen**, Jyväskylän lyseo
(Johtaja Ulla Mutka, Jyväskylän ammattikorkeakoulu)

Erikoistutkija **Marjatta Saarnivaara**, Koulutuksen tutkimuslaitos
(Professori Jussi Välimaa, Koulutuksen tutkimuslaitos)

Erikoistutkija **Pekka Kupari**, Koulutuksen tutkimuslaitos
(Tutkija Matti Vesa Volanen, Koulutuksen tutkimuslaitos)

Opiskelijajäsen: **Mira Huusko** (Jarkko Lampiselkä)

TUTKIMUSRYHMÄT 2003–2005

Kasvatuksen ja koulutuksen kansainvälistymisen ja kehityksen tutkimusryhmä

Ryhmän johtaja Johanna Lasonen

Korkeakoulutuksen tutkimusryhmä

Ryhmän johtaja Jussi Välimaa

Oppiminen ja opettajuus tiedeyhteisössä

Ryhmän johtaja Marjatta Saarnivaara

Oppiminen, koulutus ja muuttuva työelämä

Ryhmän johtaja Päivi Tynjälä

Oppimistulosten arviointi

Ryhmän johtaja Pekka Kupari

Tietoverkot oppimis- ja työympäristöissä & Agora Learning Laboratory

Ryhmän johtaja Päivi Häkkinen

Tutkimusmenetelmät ja tiedonhallinta korkeakoulututkimuksessa

Ryhmän johtaja Kari Törmäkangas

JÄRJESTETTYJÄ SEMINAAREJA

Koulutuspolitiikan kansalliset ja eurooppalaiset haasteet 3.6.2004

Koulutuksen tutkimuslaitos järjesti työseminaarin koulutuspolitiikan uusista haasteista koulutukseen liittyvän yhteistyön laajentuessa ja syventyessä Euroopassa. Tavoitteena oli tarkastella miltä Suomen koulutuspolitiikka näyttää EU:n ja OECD:n näkökulmasta ja toisaalta miten muotoutumassa oleva eurooppalainen koulutuspolitiikka suuntaa kansallista koulutuksen kehittämistä. Tilaisuus oli kaikille avoin.

Opettajankoulutuksen monet muodot, Opettajankoulutuksen yhteistyöseminaari 30.8.2004

Suomen Akatemian rahoittaman TeLL-hankkeen (Opettajuuden tukeminen muuttuvassa työympäristössä) seminaarin teemoja olivat opettajuus, ammatillinen opettajankoulutus, aikuiskouluttajan työssäoppiminen, kaksiportaisen opettajankoulutuksen opetussuunnitelma sekä luokanopettajan aikuiskoulutus. Päivän puhujat olivat Jyväskylän yliopiston laitoksilta ja Jyväskylän ammattikorkeakoulusta. Tilaisuus oli avoin kaikille opettajuudesta ja opettajankoulutuksesta kiinnostuneille.

Peda.net-seminaari 30.8.–1.9.2004

Peda.net järjesti neljännen vuotuisen seminaarinsa Jyväskylän yliopistossa. Tilaisuudet on tarkoitettu Peda.net-kouluverkon jäsenille tai jäsenyydestä kiinnostuneille opetus- ja koulutuspalvelujen järjestäjille sekä opetushenkilöstölle. Seminaareissa tutustutaan työvälineiden uudistuksiin ja tuleviin kehitystyön linjoihin. Työpajoissa osallistujat saavat koulutusta valitsemiinsa verkkotyövälineisiin ja niiden käytössä esiin tulleisiin kysymyksiin.

Kasvottomasta maahanmuuttajasta omaksi oppilaaksi ja kohti maailmankansalaisuutta 7.–8.10., 26.–27.10., 4.–5.11.2004

Seminaareissa käsiteltiin mm. moninaisuutta, suomen kieltä toisena kielenä, kasvatusta, opetusta ja oppimista sekä oppilaan henkistä hyvinvointia. Kohderyhmiä olivat perusopetuksen vuosiluokkien 1–9 opettajat, esikoulunopettajat, opinto-ohjaajat, koulukuraattorit, koulupsykologit, terveydenhoitajat, nuoriso-ohjaajat, oppilaiden oman äidinkielen opettajat, rehtorit, opettajankoulutusyksikön opettajat sekä kasvatustieteellisen tiedekunnan opiskelijat. Monikulttuurinen seminaarisarja oli osallistujille ilmainen ja toteutui yhteistyönä opettajankoulutuslaitoksen kanssa.

Oppiva koulu - pajakoulut muutoksentekijöinä -seminaari 24.11.2004

Avoin seminaari tarkasteli pajakouluja oppimisympäristöinä ja mahdollisia kohteita eri laitosten kanssa tehtävälle tutkimusyhteistyölle tulevaisuudessa. Suomessa on 250 kuntien ja erilaisten yhteisöjen työpajaa, joissa vuosittain on n. 10 000–12 000 valmentautujaa. Tavoitteena on valmentaa työpaja-asiakkaita kannustaen ja motivoiden heitä kouluttautumaan, työllistymään ja parantamaan arjen hallintaa. Työmenetelminä käytetään työvalmennusta, joka tähtää työpaja-asiakkaan työkyvyn parantumiseen ja yksilövalmennusta, jonka tavoitteena on asiakkaan toimintakyvyn parantuminen. Jyväskylässä pidetyn seminaarin järjestelyistä vastasivat Koulutuksen tutkimuslaitos ja Valtakunnallinen työpajayhdistys.

Ohjaus 2004 -seminaari 11.–12.11.2004

Koulutuksen tutkimuslaitos järjesti opetus- ja työhallinnon kansallista ja kansainvälistä ohjaustoimintaa sekä verkostotyötä tarkastelevan asiantuntijaseminaarin yhteistyössä opetusministeriön, Opetushallituksen ja työministeriön kanssa. Keskustelujen läpäisevinä teemoina olivat ohjauksen vaikuttavuus, arviointi sekä kansallinen ja alueellinen päätöksenteko. Seminaari oli jatkoa marraskuussa 2002 järjestetyille vastaavalle tilaisuudelle ja siihen osallistui noin 300 eri alojen asiantuntijaa.

Koulutus, talous ja inhimillinen kilpailukyky 17.11.2004

Seminaarin lähtökohtana oli lisääntyvä kansainvälinen kiinnostus koulutuksen vaikutuksesta taloudelliseen kasvuun. Tarkoitus oli herättää myös Suomessa mielenkiintoa koulutuksen tehokkuutta ja taloudellisuutta koskevaan tutkimukseen. Tilaisuuden pääalustajana toimi Scott Murray Kanadan tilastokeskuksesta, jonka tuore raportti koulutuksen merkityksestä hyvinvoinnin ja kansallisen kilpailukyvyn edellytyksenä on herättänyt laajaa kansainvälistä mielenkiintoa. Tutkimuslaitos järjesti seminaarin Helsingissä ja osallistujia oli mm. opetusministeriöstä, valtiovarainministeriöstä ja Opetushallituksesta.

Yhdessä oppiminen -workshop: teoreettisia ja metodisia näkökulmia 10.–11.12.2004

Workshopin tarkoituksena oli edistää jatkokoulutuksen ja tutkimuksen kansainvälistymistä sekä palvella tutkimus- ja jatkokoulutusyhteistyön rakentumista Jyväskylän yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnan ja Koulutuksen tutkimuslaitoksen välillä. Seminaarissa käytettiin vuorovaikutteisia työskentelymuotoja, kuten roundtable-keskusteluja ja symposium-esitelmiä. Vieraina oli kansainvälisesti merkittäviä oppimisen ja vuorovaikutuksen tutkimuksen asiantuntijoita. Tilaisuuden yleisöluennoille oli vapaa pääsy.

Ammatillisen ja AMK-koulutuksen tutkimuspäivät 1.–2.12.2004

Seminaari yhdisti kaksi vuosittaista tapahtumaa, AMK-kehittäjäverkoston KeVer-seminaarin ja Ammattikasvatuksen päivät. Tutkimuspäivien tavoitteena oli tarjota foorumi uuden tutkimustiedon jakamiselle, ajankohtaisista teemoista keskustelulle, kontaktien luomiselle ja verkostoitumiselle. Kohderyhmiä olivat toisen asteen ja korkea-asteen ammatillisen koulutuksen piirissä työskentelevät, alan tutkijat, päättäjät sekä kaikki muut alueen kehittämistä kiinnostuneet. Tapahtuman järjestivät Koulutuksen tutkimuslaitoksen kanssa yhteistyössä, Ammattikasvatuksen tutkimusseura OTTU ja AMK-kehittäjäverkosto KeVer.

TUTKIMUSLAITOKSEN UUSIA JULKAISUJA

KIRJAT

Matti Taajamo (toim.)

SUUNNISTUKSIA

Tiede, kasvatus, taide

Pekka Kupari, Jouni Välijärvi, Pirjo Linnakylä, Pasi Reinikainen,
Viking Brunell, Kaisa Leino, Sari Sulkunen, Jukka Törnroos,
Antero Malin, Eija Puhakka

NUORET OSAAJAT

PISA 2003 -tutkimuksen ensituloksia

Kimmo Leimu (toim.)

KANSAINVÄLISET IEA-TUTKIMUKSET SUOMI-KUVAA LUOMASSA

Marja Kankaanranta, Pekka Neittaanmäki, Päivi Häkkinen (toim.)

DIGITAALISTEN PELIEN MAAILMOJA

Pirjo Linnakylä, Sari Sulkunen, Inga Arffman (toim.)

TULEVAISUUDEN LUKIJAT

Suomalaisnuorten lukijaprofileja

Sampo Koivula, Paula Määttä, Sini Rainivaara, Jari Rantamäki

YHDESSÄ OPPIMINEN

Opetuksen laatuhanke Jyväskylän yliopistossa 2000–2003

SARJAJULKAISUT

Jukka Törnroos

**OPETUSSUUNNITELMA, OPPIKIRJAT JA OPPIMISTULOKSET
– seitsemännen luokan matematiikan osaaminen arvioitavana**

Raija Hämäläinen

**REALISMIA VAI UTOPIAA?
Toimintatutkimus tieto- ja viestintätekniikan opetuksen
integroimisesta luokanopetukseen**

Matti Vesa Volanen

**OPISKELEVA JYVÄSKYLÄN SEUTU
Toisen asteen koulutuksen alueellinen kehittäminen**

Sonja Kurki, Pentti Pirhonen (eds.)

COMP@CT – CONNECTING COMENIUS SCHOOLS

Ilpo Halonen, Ludo Mateusen

**EDUCATIONAL COOPERATION AND COLLABORATION
– ICT AND INTERNATIONAL PROJECT WORK**

Adriana Gewerc Barujel, Nuria Abalde, Rosario Belda, José María Aguilera

**Teaching with ICT:
WHAT DOES IT MEAN? "FROM E-MAIL TO SUPER WEB TOOLS!"**

Minna Gustafsson, Marja Kankaanranta, Paula Määttä

**SUUNTANA ESIOPETUKSEN MONIALAINEN ASIANTUNTIJUUS
Esiopetuksen monitieteinen maisteri- ja tohtoriohjelma
Jyväskylän yliopistossa lukuvuosina 2001–2003**

Johanna Lasonen (ed.)

**CULTURES OF PEACE: FROM WORDS TO DEEDS.
The Espoo Seminar Proceedings 13–14 June 2003**

Pekka Neittaanmäki, Marja Kankaanranta, Reeta Neittaanmäki

**MINUSTAKO MAISTERI?
Maisteriklinikka tietotekniikan opiskelijoiden
ohjauksen tehostamisessa**

